

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
judecător: R. Pascari
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Pahopol, V. Sîrbu, V. Negru

dosarul nr. 3ra-382/2018

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Iuliana Oprea
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Primăria comunei Trușeni,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marcinschi
și Elena Marcinschi împotriva Primăriei comunei Trușeni și Consiliului comunal
Trușeni cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului
material și moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 prin care a
fost respins apelul declarat de către Primăria comunei Trușeni și menținută hotărârea
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 martie 2017,

c o n s t a t ă :

La 19 aprilie 2016 Oleg Marcinschi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei com. Trușeni cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 18 martie 2016 Consiliul
com. Trușeni a emis decizia cu privire la amplasarea răstignirii la intersecția străzilor
Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici.

Mai menționează reclamantul că nu este de acord cu această decizie întrucât
este proprietarul lotului de teren de pe adresa XXXXX, iar răstignirea conform
deciziei și a planului cadastral urmează a fi instalată pe teritoriul său.

Susține că, la 07 aprilie 2016 s-a adresat cu o cerere prealabilă către pârât, iar,
la 11 aprilie 2016 a primit răspuns prin care i s-a comunicat că cererea sa a fost
examinată în cadrul Primăriei com. Trușeni și anularea deciziei ține de competența
Consiliului com. Trușeni, care o va examina în luna iunie 2016.

Astfel, consideră absolut neîntemeiat răspunsul la cererea prealabilă din 07
aprilie 2016.

Solicită reclamantul anularea deciziei nr. 2/18 din 18 martie 2016 cu privire la amplasarea răstignirii la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici și încasarea prejudiciului moral de la pârât în sumă de 5 000 lei.

Prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 22 iunie 2016 în procesul de judecată a fost antrenată Marcinschi Elena în calitate de coreclamantă și Consiliul com. Trușeni în calitate de copârât (f.d. 65-66).

Ulterior, prin cererea de concretizare a cerințelor, reclamanții au solicitat constatarea încălcării procedurii de elaborare și emitere a deciziei nr.2/18 din 18 martie 2016, anularea deciziei nr. 2/18 din 18 martie 2016 cu privire la amplasarea răstignirii cu planul de amplasare în teritoriul privat, încasarea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei și a prejudiciului material în sumă de 3 000 lei pentru deteriorarea gardului (f.d. 113-115).

În motivarea acestei cereri au invocat reclamanții că, cererea prin care se solicită amplasarea răstignirii a fost depusă la 29 februarie 2016, iar decizia a fost emisă la data de 18 martie 2016. Conform calendarului și a zilelor de lucru, excluzând sărbătorile din aceste date sunt 11 zile lucrătoare pentru acordarea acestei decizii și elaborarea proiectului de decizie, iar în conformitate cu Legea nr. 163 din 09 iulie 2010, orice gen de construcție nu poate fi realizat decât cu certificat de urbanism pentru proiectare și autorizație de construcție, construcțiile executate în lipsa acestor două acte se consideră construcții neautorizate.

Mai afirmă că, potrivit pct. 38 al Regulamentului cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, dreptul de inițiere a proiectelor de decizie ale consiliilor aparține consilierilor. Iar în decizia contestată este indicat că aceasta este un rezultat al examinării cererii depuse de cetățeni, respectiv nu a fost acest proiect de lege realizat la inițiativa unui consilier.

Totodată consideră că, la emiterea actului administrativ contestat a fost încălcată și procedura de elaborare, stabilită în Regulamentul-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale.

Specifică reclamanții că, li s-a deteriorat gardul personal și pe terenul ce le aparține cu drept de proprietate li s-a efectuat o gaură de aproximativ 2 m adâncime.

Opinează că, nimeni nu le poate deteriora gardul și intra pe teritoriul său pentru realizarea unei construcții, fără a prezenta o hotărâre definitivă a instanței de judecată care adevărește faptul vinovăției lor.

Adoptarea deciziei nr. 2/18 din 18 martie 2016 le-a creat mari suferințe psihice și sufletești, le-a fost deteriorat gardul nu numai o singură dată, au fost efectuate săpături pe terenul deținut cu drept de proprietate.

Susțin reclamanții că, au fost nevoiți să lipsească de la serviciu pentru a apăra teritoriul său privat, deoarece lucrările date au început să fie efectuate în repetate rânduri, iar un episod putea dura și până la o săptămână. De asemenea, au fost nevoiți să acorde timp suficient pentru a colecta toate actele aferente necesare dosarului în cauză de la Inspekția de stat în construcții, de la compania Moldtelecom, Procuratura Buiucani, Inspectoratul de Poliție Buiucani, ceea ce din nou le-a creat disconfort și stare de stres.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 martie 2017 a fost admisă parțial acțiunea. A fost anulată decizia Consiliului com. Trușeni nr.2/18 din 18 martie 2016 cu privire la amplasarea răstignirii la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici. A fost încasat de la Consiliul com. Trușeni în beneficiul lui Marcinschi Oleg și Marcinschi Elenei prejudiciul moral în mărime a câte 1 000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

La 02 mai 2017 Primăria com. Trușeni a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 martie 2017, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, sau după caz cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 a fost respins apelul declarat de Primăria com. Trușeni și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 martie 2017.

La 12 februarie 2018 Primăria com. Trușeni a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat că, instanțele inferioare au aplicat o lege care nu trebuia aplicată și au apreciat în mod arbitrar probele administrate.

Astfel remarcă recurenta că, prin decizia Consiliului com. Trușeni nr.2/18 din 18 martie 2016 a fost decis clar și concis „acceptarea amplasării unei răstigniri pe terenul Administrației Publice Locale la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici”. Or, terenul preconizat pentru amplasarea acestei răstigniri constituie proprietatea Administrației Publice Locale și nu a intimaților Marcinschi Oleg și Marcinschi Elena.

Consideră criticabilă și aplicarea de către instanțele ierarhic inferioare a prevederilor art.376 Cod Civil, referitor la regimul juridic al acțiunii negatorii, or, intimații/reclamanții au contestat doar legalitatea actului administrativ de autorizare a amplasării răstignirii, fără a invoca pretenții legate de exercitarea acțiunii negatorii.

Totodată susține că planul de situație întocmit de SRL „Procad” la care fac referire instanțele ierarhic inferioare, în justificarea hotărârilor adoptate, nu conține semnătura și ștampila factorilor de decizie al Consiliului com. Trușeni, respectiv nu constituie un act administrativ emis de Consiliul com. Trușeni și nu constituie anexă la decizia contestată.

Mai reține recurenta că, faptul amplasării răstignirii în afara terenului aflat în proprietatea intimaților Marcinschi Oleg și Marcinschi Elena se confirmă prin fotografiile anexate de ultimii la actele cauzei, care denotă cert că cota-parte în mărime de ½ din terenul cu nr. cadastral XXXXX pe care este amplasată casa intimaților este separată printr-un gard din ardezie, iar până la locul de amplasare a răstignirii se află cealaltă ½ cotă-parte din teren, care conform datelor din Registrul bunurilor imobile este înregistrat pe numele Statului RM, însă conform datelor din registrul gospodăriilor, ținut de Primăria com. Trușeni aparține lui Nicolae Dumitru, care a fost de acord cu edificarea răstignirii.

Consideră recurenta că, adevăratul motiv al promovării de către intimati/reclamanți a prezentei acțiuni nu este legat de careva încălcări a dreptului de proprietate, ci de faptul că ultimii împărtășesc o altă credință decât cea ortodoxă.

Totodată relevă că, în limitele legii și fără a urmări scopul de prejudicia vreun interes Consiliul com. Trușeni a emis decizia nr.2/18 din 18 martie 2016.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Respectiv, prin prisma dispoziției citate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat la 12 februarie 2018 în termen, în cazul în care, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 a fost expediată participanților la proces la 04 decembrie 2017 (f.d.62, vol.II), fiind recepționată de Primăria com. Trușeni la 13 decembrie 2017, fapt confirmat de recurentă în cererea de recurs (f.d.64-66, vol.II).

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu prevederile art. 3, alin. 1, lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793- XIV din 10 februarie 2000 obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi.

Conform art.17 alin.1, lit. a) al Legii contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Primăriei com. Trușeni și Consiliului com. Trușeni, Marcinschi Oleg și Marcinschi Elena au solicitat constatarea încălcării procedurii de elaborare și emitere a deciziei nr.2/18 din 18 martie 2016, anularea deciziei nr. 2/18 din 18 martie 2016 cu privire la amplasarea răstignirii cu planul de amplasare în teritoriul privat, încasarea prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei și a prejudiciului material în sumă de 3 000 lei.

Fiind investită cu acțiunea în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei și admiterii parțiale a acesteia. S-a anulat decizia Consiliului com. Trușeni nr.2/18 din 18 martie 2016 cu privire la amplasarea răstignirii la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici. S-a încasat de la Consiliul com. Trușeni în

beneficiul lui Marcinschi Oleg și Marcinschi Elena prejudiciul moral a câte 1 000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Examinând apelul declarat de Primăria com. Trușeni, instanța de apel a conchis de a-l respinge și a menține hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluzia instanțelor judecătorești cu privire la admiterea parțială a acțiunii este una greșită.

Materialele cauzei denotă că conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, Oleg Marcinschi este proprietarul a ½ cotă-parte a terenului cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 0,0887 ha, amplasat în XXXXX, fapt confirmat și prin titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren și imobile (f.d. 34-35, 139, vol.I).

Totodată, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, proprietar a celeilalte ½ cotă-parte din terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,0887 ha, amplasat în XXXXX este Statul Republica Moldova (f.d.34-35).

Se mai atestă că, prin cerere, un grup de cetățeni cu domiciliu pe străzile Alexandru cel Bun, Alexei Mateevici și Tinereții au solicitat Consiliului com. Trușeni permiterea instalării unei răstigniri la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici (f.d.38-47).

Iar, la 18 martie 2016 Consiliul com. Trușeni în baza avizului Comisiei urbanism, arhitectură, amenajarea teritoriului și agricultură din 14 martie 2016 și a avizului Comisiei juridică, control petiții, reglementări și menținerea ordinii publice din 15 martie 2016, a adoptat decizia nr. 2/18 „Cu privire la amplasarea răstignirii la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici” (f.d.9).

Conform art. 22 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, problemele de pe ordinea de zi a ședinței consiliului local se examinează de către acesta dacă sînt însoțite de avizul sau raportul comisiei de specialitate a consiliului și, după caz, de raportul sau avizul primăriei și/sau al subdiviziunii de resort a serviciului public descentralizat sau a celui desconcentrat, precum și de sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice.

Astfel, conform procesului-verbal nr.2 din 18 martie 2016 al ședinței ordinare a Consiliului com. Trușeni chestiunea nr. 18 cu privire la amplasarea răstignirii la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici a fost acceptată pentru examinare cu 22 de voturi pentru, 0 împotrivă și 0 s-au abținut (f.d.33-37).

În această ordine de idei, este cert faptul că decizia nr.2/18 din 18 martie 2016 a fost elaborată și adoptată de către Consiliul com. Trușeni în conformitate cu legea, or, în cazul încălcării procedurii de elaborare a acesteia, Cancelaria de Stat urma să notifice despre faptul dat Primăria com. Trușeni, însă la materialele cauzei lipsește un astfel de act.

Totodată, instanța de recurs reține că prin decizia nr. 2/18 din 18 martie 2016 Consiliul com. Trușeni a acceptat amplasarea răstignirii pe terenul Administrației publice locale la intersecția străzilor Alexandru cel Bun și Alexei Mateevici, dar nu în proprietatea vreunui cetățean.

Iar, conform art. 389 alin. (1) Cod civil, orice construcție, lucrare sau plantație se poate face de către proprietarul terenului numai cu respectarea unei distanțe minime față de linia de hotar, conform legii, regulamentului de urbanism sau, în lipsă, conform obiceiului locului, astfel încât să nu se aducă atingere drepturilor proprietarului vecin.

Or, din fotografiile anexate la materialele cauzei denotă cert că răstignirea este amplasată în afara terenului cu nr. cadastral XXXXX a cărui ½ cotă-parte aparține Statului Republica Moldova și ½ cotă-parte lui Oleg Mercinschi, fiind la o distanță de aproximativ 2 metri de la gardul cotei-părți a terenului din proprietatea statului (fd.31-32, vol.II).

Totodată, din actele cauzei mai rezultă că, cota-parte în mărime de ½ din terenul cu nr. cadastral XXXXX pe care este amplasată casa intimaților/reclamanților este separată printr-un gard de ardezie, iar până la locul de amplasare a răstignirii se află cealaltă ½ cotă-parte din terenul menționat ce aparține statului (f.d.84-85, vol.II).

Mai mult, conform Deciziei Consiliului com. Trușeni nr.12/6 din 08 noiembrie 2016 „Cu privire la aprobarea Planului geometric, atribuirea terenurilor în proprietate privată proprietarilor caselor de locuit”, ½ cotă-parte din terenul cu nr. cadastral XXXXX amplasat în XXXXX, ce se află în proprietatea administrației publice locale a fost transmis în proprietate privată lui Nicolae Dumitru (f.d.27-30, vol.II).

Respectiv, intimații Marcinschi Oleg și Marcinschi Elena prin invocarea faptului că răstignirea se află pe terenul ce le aparține cu drept de proprietate nu au prezentat careva probe în acest sens, or, art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă, stabilește expres că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În acest context, argumentul instanțelor ierarhic inferioare referitor la faptul că pe terenul comun pe cote-părți, autoritatea publică locală a decis amplasarea unei răstigniri, fără acordul coproprietarului Oleg Marcinschi, nu poate fi reținut, deoarece după cum s-a constatat răstignirea a fost amplasată în afara terenului cu nr. cadastral XXXXX, pe terenul ce aparține cu drept de proprietate Administrației publice locale, în apropiere de ½ cotă-parte ce a fost repartizată în proprietate privată lui Nicolae Dumitru, care a fost de acord cu instalarea răstignirii.

De asemenea, instanța de recurs reține neîntemeiată și concluzia instanțelor judecătorești cu privire la faptul că, prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 12 decembrie 2016 se confirmă faptul că pe terenul lui Oleg Marcinschi într-adevăr au început lucrări de construcție a răstignirii, or, din hotărârea enunțată rezultă ferm că instalarea răstignirii este efectuată la intersecția străzilor Alexei Mateevic și Alexandru cel Bun și nu pe terenul proprietate a intimatului/reclamantului.

Ca urmare, instanța de recurs ajunge la concluzia că lui Oleg Marcinschi și Elenei Marcinschi nu le-a fost încălcat dreptul de proprietate, or, ultimii nu au prezentat probe concludente și pertinente ce ar demonstra încălcarea acestui drept.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au stabilit circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au apreciat arbitrar probele

administrare și au aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Primăria com. Trușeni, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 31 martie 2017 și de a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art.445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Primăria comunei Trușeni.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 31 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marcinschi și Elena Marcinschi împotriva Primăriei comunei Trușeni și Consiliului comunal Trușeni cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului material și moral, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Marcinschi și Elena Marcinschi împotriva Primăriei comunei Trușeni și Consiliului comunal Trușeni cu privire la contestarea actului administrativ, încasarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Dumitru Visternicean

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

Galina Stratulat